

Handreiking erkenningsaanvraag organisaties

Datum: 7 september 2023
Versie: 1.4

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Toezicht van het CZO	4
2.1 Systeemtoezicht: de methodiek	4
2.2 Eisen aan de zelfevaluatie	4
2.3 Erkenningsaanvraag op organisatieniveau	5
2.4 Erkenningsaanvraag op opleidingsniveau	5
2.5 Besluit op basis van het waarderend advies	6
3. Eisen aan de documenten.....	8
Bijlage 1 Eisen (generiek) OER	9
Bijlage 2 Eisen (format) praktijkleerplan.....	10
Bijlage 3 Eisen portfolio.....	11

1. Inleiding

In deze handreiking wordt de inhoud en wijze van toezicht houden door het CZO nader toegelicht. De handreiking biedt ook nadere informatie over het proces van (voorwaardelijke) (her)erkenning. Meer concreet bevat deze handreiking informatie over:

- Het systeemtoezicht en de methodiek.
- Reikwijdte, duur en geldigheid van het document.
- De kwaliteitsdomeinen.
- Eisen aan de zelfevaluatie.
- Eisen aan de diverse documenten.
- Het resultaat van het (voorwaardelijke) erkenningsproces.

Meer informatie over een aantal (aanverwante) onderwerpen uit deze handleiding is hier te vinden:

Voor het stappenplan aanvraag erkenningen [klik hier](#)

Voor informatie over de overgangsregeling [klik hier](#)

Voor het normenkader [klik hier](#)

Voor het reglement toezicht [klik hier](#)

Voor de algemene CZO-begrippenlijst [klik hier](#)

Aanleiding van systeemtoezicht

Vanaf 1 januari 2023 houdt het CZO toezicht op organisatieniveau: systeemtoezicht. Het doel van systeemtoezicht is dat iedere Organisatie die CZO-zorgopleidingen aanbiedt een integraal kwaliteitszorgsysteem hanteert, gebaseerd op de [vier CZO-kwaliteitsdomeinen](#). De vier kwaliteitsdomeinen zijn: organisatie en ontwikkeling 1, leercultuur 2, professionaliseren van de begeleiding 3 en competentieontwikkeling van de student 4.

Een integraal kwaliteitszorgsysteem is een sturingsinstrument om systematisch de kwaliteit van leren en opleiden te monitoren en te verbeteren - in een continu proces met betrokkenen. Dit betekent dat een verschuiving plaatsvindt van toezicht op opleidingsniveau naar toezicht op organisatieniveau. Het CZO legt hiermee meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van opleiden bij de organisaties. Het integrale kwaliteitszorgsysteem van een organisatie - dat de borging van de kwaliteit van alle opleidingen omvat die de organisatie aanbiedt - komt hiermee centraal te staan. Het CZO is overgegaan op systeemtoezicht omdat deze wijze van toezicht houden beter past bij de vernieuwde visie op toezicht houden én bij de inhoudelijke wijzigingen in het toezicht: gebaseerd op het EPA-gericht opleiden.

Reikwijdte en geldigheid

Per 1 januari 2026 dienen organisaties die CZO-erkend willen blijven of worden voldoen aan de eisen van systeemtoezicht. Om organisaties de gelegenheid te geven zich te ontwikkelen naar het toezicht op organisatieniveau hanteert het CZO een overgangsfase met een [overgangsregeling](#).

Het CZO monitort tijdens de overgangsfase de ontwikkeling van een integraal kwaliteitszorgsysteem voor CZO-zorgopleidingen bij organisaties met een nulmeting. Met ingang van januari 2026 vervalt deze overgangsregeling en daarmee ook een aantal onderdelen van deze handreiking. Het systeemtoezicht en bijbehorende methodiek blijven wel van kracht. De nulmeting, zoals die in de overgangsfase genoemd wordt, heet dan een erkenningsaanvraag op organisatieniveau.

2. Toezicht van het CZO

2.1 Systeemtoezicht: de methodiek

Het CZO houdt toezicht op dat organisaties met een integraal kwaliteitssystem voor CZO-zorgopleidingen toezicht houden op het opleiden, waarbij de kwaliteitsdomeinen en bijbehorende standaarden - gevat in het [normenkader](#) - én de CZO-opleidingseisen het uitgangspunt zijn.

De kern van het systeemtoezicht is dat de organisatie reflecteert en evalueert op organisatieniveau over (de borging van) de kwaliteit van de CZO-leerroutes en CZO-opleidingen. De organisatie beschrijft in de zelfevaluatie in de erkenningsaanvraag op welke wijze de kwaliteit wordt geborgd door middel van reflecteren en evalueren.

2.1.1 De kwaliteitsdomeinen

Het CZO hanteert vier [kwaliteitsdomeinen, zoals op de vorige pagina opgenomen](#).

De kwaliteitsdomeinen bevatten kwaliteitsstandaarden. Deze kwaliteitsstandaarden dienen als toetsingscriteria van het systeemtoezicht. Kwaliteitsdomein 1 'organisatie en ontwikkeling' betreft het organisatieniveau. Dit is het niveau van het systeemtoezicht. Op kwaliteitsdomein 1 moet de organisatie aantonen ook te voldoen aan de kwaliteitsdomeinen 2, 3 en 4 en de bijbehorende standaarden, omdat deze kwaliteitsdomeinen zijn geïntegreerd in kwaliteitsdomein 1 (zie [normenkader](#)).

2.2 Eisen aan de zelfevaluatie

Het centrale onderdeel van een erkenningsaanvraag is de zelfevaluatie. Een zelfevaluatie bevat een weergave van de kwaliteit van de opleidingen en leerroutes op organisatieniveau. De zelfevaluatie is gebaseerd op de toetsing van de opleidingen en leerroutes aan de kwaliteitsstandaarden van de vier kwaliteitsdomeinen en bevat bevindingen van alle betrokkenen bij het opleiden.

De zelfevaluatie beschrijft:

- Wat gaat er goed? Geef aan waar dat uit blijkt.
- Wat zijn ontwikkel- of verbeterpunten? Geef aan waar dat uit blijkt.
- Welke acties zijn of worden uitgezet?
- Wat zijn de resultaten van de acties? Licht de resultaten toe.

De organisatie kiest zelf de (evaluatie)methodieken die passend zijn bij de organisatie én de standaarden van de kwaliteitsdomeinen. Bevindingen van betrokkenen bij het opleiden, zoals studenten, praktijkbegeleiding, hoofden van afdelingen en leerhuizen/academies, moeten hierin meegenomen worden. Let op! Het CZO neemt een erkenningsaanvraag alleen in behandeling als de aanvraag:

- volledig is: Alle velden gevuld in 'mijnczo', verplichte uploads, zelfevaluatie conform eisen beschreven in deze paragraaf, verantwoording van alle kwaliteitsdomeinen en standaarden;
- voldoet aan de AVG: geanonimiseerde gegevens. De privacywet Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) verbiedt het CZO het verwerken van persoonsgegevens;
- van zorgorganisaties enkel beleid en onderbouwing van het **praktijkopleiden** bevat en de aanvraag van een opleidingsinstituut enkel beleid en onderbouwing over het **theoretische** aspect van opleiden bevat.

2.3 Erkenningsaanvraag op organisatieniveau

Bij een erkenningsaanvraag op organisatieniveau worden organisaties op het niveau van systeemtoezicht door het CZO gewaardeerd. Een erkenningsaanvraag kan zowel aangevraagd worden op initiatief van het CZO, als op initiatief van de organisatie.

Een erkenningsaanvraag op organisatieniveau omvat alleen kwaliteitsdomein 1 'organisatie en ontwikkeling'. De zelfevaluatie is gericht op het integrale kwaliteitszorgsysteem van de organisatie. Op dit kwaliteitsdomein moet de organisatie aantonen ook te voldoen aan de kwaliteitsdomeinen 2, 3 en 4 en de bijbehorende standaarden, omdat deze kwaliteitsdomeinen zijn geïntegreerd in kwaliteitsdomein 1.

Stappen bij de erkenningsaanvraag op organisatieniveau

De functionele en technische stappen die bij een erkenningsaanvraag doorlopen moeten worden zijn opgenomen in het [stappenplan](#). Om een zelfevaluatie op organisatieniveau te kunnen schrijven is het vereist dat de CEA, de functionarissen die opereren op organisatieniveau (zoals strategisch management, leerhuismanager, HR, etc.) bij de erkenningsaanvraag betreft.

In de zelfevaluatie van het organisatiedeel (kwaliteitsdomein 1) beschrijft de organisatie op organisatieniveau (de borging van) de kwaliteit van de opleidingen en/of leerroutes. Bij het opstellen van de zelfevaluatie is het vereist dat de onderstaande criteria in acht worden genomen.

- Bestudeer het [normenkader](#) waarin beschreven staat hoe te voldoen aan systeemtoezicht.
- Onderbouw de zelfevaluatie met documenten waarmee aangetoond kan worden dat de organisatie voldoet aan de vereiste kwaliteitsstandaarden. Geef aan welk (hoofdstuk uit het) document ter bewijslast hiervan opgevoerd kan worden. Voor een toelichting op de eisen aan de documenten, zie hoofdstuk 3. **Documenten waar niet naar verwezen wordt in de zelfevaluatie - los van de verplichte uploads - dienen niet te worden geüpload.**
- Het is zowel mogelijk de zelfevaluatie per kwaliteitsstandaard te beschrijven of als één evaluatie waarin de kwaliteitsstandaarden herkenbaar terugkomen.
- Vul de eigen waardering over het kwaliteitsdomein in: in ontwikkeling, voldoet, voldoet niet. De gegeven zelfevaluatie onderbouwt deze waardering.

2.4 Erkenningsaanvraag op opleidingsniveau

Het CZO kan naar aanleiding van een erkenning op organisatieniveau besluiten dat verdiepende informatie in de vorm van een erkenning op opleidingsniveau noodzakelijk is. Een erkenningsaanvraag op opleidingsniveau wordt in principe alleen vanuit het CZO opgestart. Hierop gelden enkele uitzonderingen, te vinden in de [overgangsregeling](#)).

Een erkenningsaanvraag voor een opleiding omvat kwaliteitsdomein 2, 3 en 4 (opleidingsniveau). De zelfevaluatie is gericht op de specifieke opleiding. Dus waar in de kwaliteitsdomeinen en bijbehorende standaarden gesproken wordt over flexibel opleidingsstelsel/CZO-opleidingen/leerroutes, wordt bij een erkenningsaanvraag op opleidingsniveau de specifieke opleiding bedoeld.

Stappen bij erkenningsaanvraag op opleidingsniveau

De functionele en technische stappen die bij een erkenningsaanvraag doorlopen moeten worden zijn opgenomen in het [stappenplan](#). In de zelfevaluatie van het opleidingsdeel (kwaliteitsdomein 2, 3, 4) beschrijft de organisatie op opleidingsniveau (de borging van) de kwaliteit van de leerroutes/opleiding. Bij opstellen van de zelfevaluatie is het noodzakelijk dat aan onderstaande vereisten wordt voldaan.

- Bestudeer de kwaliteitsdomeinen om te zien waaraan de opleiding moet voldoen.
- Onderbouw de zelfevaluatie met documenten waarmee kan worden aangetoond te voldoen aan de kwaliteitsstandaarden. Voor een toelichting op de eisen aan de documenten, zie hoofdstuk 3.
- Het is mogelijk de zelfevaluatie per kwaliteitsstandaard te beschrijven of als één verhaal waarin de kwaliteitsstandaarden herkenbaar terugkomen.
- Vul de eigen waardering over het kwaliteitsdomein in: in ontwikkeling, voldoet, voldoet niet. De gegeven zelfevaluatie onderbouwt deze waardering.

2.5 Besluit op basis van het waarderend advies

Waarderend advies

De zelfevaluatie wordt door het CZO en de auditoren door middel van een bureauwaardering getoetst aan de kwaliteitsdomeinen en het normenkader. Hieruit volgt een waarderend advies.

Ontwikkelingsgericht waarderend advies

Een waarderend advies geeft de organisatie handvatten voor het verbeteren en versterken van de kwaliteit van het integraal kwaliteitszorgsysteem en daarmee de kwaliteit van opleiden. In het waarderend advies wordt onderbouwd op welke gronden de organisatie wel of niet voldoet aan de kwaliteitsdomeinen en de daarbij behorende kwaliteitsstandaarden. Het waarderend advies bevat ook sterke punten en ontwikkelpunten van de organisatie die voortvloeien uit de waardering.

Besluit

Op basis van het waarderend advies neemt de directeur van het CZO een besluit over een eventuele (voorwaardelijke) erkenning.

Besluit organisatieniveau

Tijdens de overgangsfase hanteert het CZO de volgende mogelijke besluiten op een erkenningsaanvraag op organisatieniveau. Het CZO kan besluiten dat de organisatie:

- voldoet aan de eisen van systeemtoezicht. Er wordt in de aanvraag voldoende aangetoond dat de organisatie op organisatieniveau voldoet aan de eisen van systeemtoezicht. Vervolgens zal een audit worden ingepland bij de organisatie;
- voorwaardelijk voldoet aan de eisen van systeemtoezicht. Uit de aanvraag blijkt dat de organisatie zich ontwikkelt richting de eisen van systeemtoezicht. Er is vertrouwen dat de organisatie per 1 januari 2026 op organisatieniveau zal voldoen aan de eisen van systeemtoezicht. De voorwaardelijke erkenning blijft van kracht totdat de audit heeft plaatsgevonden;
- niet voldoet aan de eisen van systeemtoezicht. De aanvraag biedt onvoldoende grond en vertrouwen dat de organisatie zich voldoende ontwikkelt op organisatieniveau en voldoet aan de eisen van systeemtoezicht.
 - bij organisaties die in het bezit zijn van een voorwaardelijke erkenning leidt deze beoordeling ertoe dat het CZO bindende voorwaarden stelt aan de voorwaardelijke erkenning. De voorwaardelijke erkenning blijft van kracht. De bindende voorwaarden zijn

- voor het CZO een manier om scherper zicht te krijgen op de ontwikkeling van de organisatie naar systeemtoezicht;
- bij organisaties waarbij dit een eerste erkenningsaanvraag betreft, leidt deze beoordeling ertoe dat geen erkenning wordt afgegeven.

3. Eisen aan de documenten

De onderstaande tekst beschrijft waar documenten - die als onderdeel van de nulmeting of erkenningsaanvraag ingediend moeten worden - minimaal aan dienen te voldoen. Deze documenten vormen het bewijs voor de zelfevaluatie van de organisatie. Ook bij het opstellen van deze documenten zijn de kwaliteitsstandaarden leidend.

Om te voldoen aan de eisen van systeemtoezicht zijn de volgende uploads verplicht:

- strategisch opleidingsbeleid (zie normenkader)
- kwaliteitsbeleid (zie normenkader)
- generiek OER (zie bijlage 1 voor eisen)
- format praktijkleerplan (zie bijlage 2 voor eisen)

Daarnaast verwacht het CZO dat het portfolio (zie bijlage 3 voor eisen) binnen de organisatie bij het opleiden toegepast wordt. Het CZO kan verzoeken tot inzage.

Voor een erkenning op opleidingsniveau zijn de volgende uploads verplicht:

- strategisch opleidingsbeleid, gericht op de opleiding
- kwaliteitsbeleid, gericht op de opleiding
- OER van de opleiding (zie bijlage 1 voor eisen)
- praktijkleerplan van de opleiding (zie bijlage 2 voor eisen)

Daarnaast verwacht het CZO dat het portfolio (zie bijlage 3 voor eisen) binnen de organisatie bij opleiden toegepast wordt. Het CZO kan verzoeken tot inzage.

Bijlage 1 Eisen (generiek) OER

In een generiek opleidings- en examenreglement (OER) verwacht het CZO een organisatiebrede invulling van procedures en reglementen die gelden voor de praktijk van alle CZO-zorgopleidingen (opleidingen, kernleerroutes en specifieke en losse EPA's). Een OER van een specifieke CZO-zorgopleiding dient toegespitst te zijn op de betreffende opleiding of leerroute.

Het (generiek) OER bevat ten minste de volgende onderdelen.

1. Algemene bepalingen

- Reikwijdte.
- Betreffende CZO-opleidingen, leerroutes en EPA's.
- Inrichting verantwoordelijkheden van zowel theorie en praktijk.
- Begripsbepalingen.

2. Opleiden

- Procedure haalbaarheid aanbod van opleidingen en leerroutes.
- EVC en [vrijstellingenbeleid](#) en procedures.
- Verwijzingen naar opleidingseisen en EPA's van de betreffende opleiding(en).
- Procedure voor toelating studenten tot CZO-opleidingen, leerroutes, EPA's.

3. Beoordelen en bekwaam verklaren

- Algemeen proces van bekwaam verklaren/proces van beoordelen (toetsinstrumenten, rol van de theorie en de resultaten daarvan, summatief vs formatief, gebruik portfolio).
- Verantwoordelijkheden praktijk en theorie m.b.t. bekwaam verklaren/beoordelen.
- Oordeel OpleidingsGroep (OOG): samenstelling, taken en verantwoordelijkheden, borging onafhankelijkheid.
- Beleid ten aanzien van herkansingen en verlengingen.
- Examencommissie: samenstelling, taken en verantwoordelijkheden, borging onafhankelijkheid.

4. Bezwaar en beroep

Procedure bezwaar en beroep tegen een besluit/beoordeling/bekwaamverklaring van de organisatie.

5. Uitvoeringsregelingen

- Aanwezigheidsplicht en ziekteverzuim.
- Proces van registratie bij het CZO: verantwoordelijkheden ten aanzien van aanmelden en aanvragen van diploma/downloaden certificaten.

Bijlage 2 Eisen (format) praktijkleerplan

Het praktijkleerplan (opleidingsplan/-gids) geldt voor een specifieke opleiding of opleidingen en leerroutes. Onderstaande eisen zijn generiek beschreven. De manier waarop de eisen in het praktijkleerplan worden uitgewerkt, is afhankelijk van of het een EPA-gericht leerroute of niet-EPA gerichte opleiding betreft. In het praktijkleerplan worden ten minste de onderstaande onderdelen uitgewerkt.

1. Toelatingseisen

- vooropleiding
- leerarbeidsovereenkomst
- aantal contracturen

2. Visie op leren & opleiden

Beschrijf hoe de visie op leren en opleiden tot uiting komt.

3. Overzicht en opbouw van de opleiding/de leerroute

Beschrijf uit welke leereenheden, eindtermen en EPA's de opleiding/de leerroute kan bestaan. Ook dienen daarbij de voorwaardelijkheden, EPA-overstijgende leereenheden (EOL) en eventuele stages te worden opgenomen.

4. Organisatie en inhoud van de begeleiding

Geef een beschrijving van de taken, rollen en verantwoordelijkheden bij de begeleiding van studenten. Denk naast praktijkopleiders en werkbegeleiders ook aan het leerhuis en de academie. Beschrijf de opzet, inhoud en verantwoordelijken van de gesprekscyclus en de wijze van methodische begeleiding.

5. Beschrijving van het beleid en procedures bekwaam verklaren/beoordelen.

Beschrijf op welke wijze de student bekwaam wordt verklaard/beoordeeld, welke personen binnen de opleiding daarbij zijn betrokken, welke toetsinstrumenten worden ingezet en op welke wijze de praktische invulling van het OOG plaatsvindt. Geef aan welke onderdelen summatief of formatief zijn en wat de weging is van de verschillende onderdelen.

6. Portfolio van de student

Beschrijf hoe het portfolio wordt gebruikt en het eigenaarschap van het portfolio. Ook bevat dit onderdeel een beschrijving van de samenhang met het theoretisch deel van de opleiding.

Bijlage 3 Eisen portfolio

1. Algemeen

- Het portfolio heeft een overzichtelijke indeling en lay-out.
- Een (verklaring van de) leer-arbeidsovereenkomst is opgenomen inclusief het aantal uren.
- Het portfolio is van de student.
- Afspraken vooraf over de te volgen opleiding/leerroute, zoals EVC, EOL's, kern-, specifieke- en/of functie overstijgende EPA's zijn beschreven: individueel opleidingsplan.

2. Leertraject

- De EPA-overstijgende leereenheden (EOL) zijn zichtbaar.
- Het is zichtbaar hoe de opleiding/het leertraject is ingericht: welke EPA's/leereenheden (eventueel stages) en de eventuele volgorde en/of voorwaardelijkheid daarvan.
- Samenhang praktijk- en theoretisch onderdeel van de opleiding/leerroute is zichtbaar.
- Eventueel toegepast vrijstellingenbeleid is zichtbaar.
- De (individuele) leerdoelen zijn gebaseerd op de opleidingseisen/de EPA's en EOL's.
- De verslagen van de begeleidingsgesprekken intake-, voortgang-, evaluatie- en reflectieverslagen met betrekking tot de leerdoelen van de student zijn zichtbaar.

3. Bekwaam verklaren/beoordelen

- Het proces naar de bekwaamverklaring/beoordelen toe is zichtbaar (o.a. toetsinstrumenten).
- Het is zichtbaar bij het bekwaam verklaren/beoordelen wie verantwoordelijk is voor welk onderdeel.
- De voortgang/ontwikkeling van de student (leerdoelen, de EPA's en EOL) is zichtbaar aan de hand van de verschillende supervisie niveaus, of de niveaus van Miller.